

Filón Alexandrijský (asi 20 př. Kr. až 40 po Kr.) a jeho alegorická interpretace Bible (zejména *Pentateuchu*) významně ovlivnila raně křesťanské autory, mezi jinými i Řehoře z Nyssy (asi 335–395 po Kr.). Skutečnost, že Řehoř byl Filónem inspirován, je zjevná mimo jiné z toho, že jeho spis *Mojžíšův život* (*De vita Moysis*) se svým titulem a částečně i tématem shoduje s jedním z děl Filónových. Mojžíš je pro Řehoře ideálním příkladem dokonalé ctnosti, která spočívá v nepřetržitěm růstu v dobru.

Hlavním tématem disertace je Filónův vliv na tuto Řehořovu interpretaci Mojžíše. Práce zkoumá následující oblasti v myšlení obou autorů: spis *De vita Moysis*, pojetí Mojžíše, exegetické zásady, dokonalost, kterou je možno ukázat v životě dobrého člověka, otázku poznání a nepoznatelnosti Boží a konečně prostředkování mezi Bohem a lidmi. Řehořova recepce Filóna byla ovlivněna také Órigenem z Alexandrie, v práci je tedy stručně představena také Órigenova biblická exegeze a jeho exegetická teorie.

Jádrem práce jsou následující otázky: Bylo Řehořovo pojetí dokonalé ctnosti inspirováno myšlením Filónovým? Jakým způsobem byla filónská nauka o Boží nepoznatelnosti Řehořem pozmeněna a využita v rámci jeho myšlení? Je možné srovnat pojetí prostředkování mezi Bohem a lidmi u obou autorů?

Klíčová slova

Filón Alexandrijský, Řehoř z Nyssy, *De vita Moysis*, interpretace Písma, dokonalost, ctnost, poznání Boha, prostředník mezi Bohem a lidmi